Ն՝ 9172 2/15 ՀՈԿՏ. 1915 ՃՈՒՄԱԱ 2 ԹՐՇԻՆԸ ԷՎԼԷԼ 1331 31ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ
Թարիխը բէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جوملك
مؤسسى ديكران جوملك
باب عالى صدارت قبوسى قارشوسند. نومرو ٤٩

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱՉ Վ. ՄԻՀԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գարեքսընցտա, Նո՝ 49

20 ԲԱՐԱ

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա 14.—Վիէննա պէլէտիյէ մէճլիսի Օսմ. սէֆարէթինէն արդուսը իւզրէ, մէրքէզ դապրիսթանատան պիր ալամընը Վիէննատա վէֆաթ իտէն Միւսլիման Թիւրք թէպասընընն սէֆինինէ թախսիսէ գարար վէրմիշ տիր։ (Գ.)

— Աթինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ հոկտ. 11ատ մէճլիսը մէպուսանատա եէնի հէյէթը վիւքէլա հաղբը պուլընմըշ տըր։ Մ. Վէնիզէլօսըն նութգընատան սոնրա Մ. Թէօթօքիս հիւքիւմէթ պիթարաֆլըգտան այրըլմայաճագ, թաքի սըրֆ Եունան մէնաֆիի իյճապ իթմէզսէ,» տէմիշտիր։ Հիւքիւմէթ՝ Վէնիզէլօսընը հիւքիւմէթէ զահիր օլմադա հաղբը պուլընտըգլարընը տէտիքլէրինէ բաղմէն իթիմատ ըէյի թալեպ իթմէմիշ տիր։

Պէրլին 14.—Ֆրանսա մէճլիսը մէպուսանընատա ասքէրի վէ խարիճիյէ վէքիլլէրի Մ. Տէլկասէնին իսթիֆասը սէպեպլէրինէ սարատան ավտէթինտէն սոնրա իսթիֆասընը վէրմիշ վէտիւն թէքրար իթմիշ տիր. Մ. Տէլկասէ իլէ արամըզատա հիչ պիր իխթիլաֆ օլմատըգը կիպի վէրիլէն գարարլար սա թամ պիր իթիլաֆլա վաղը օլմուշ տըր. պունա բաղմէն, մէպուս Բէնլըվէ հիւքիւմէթլէ Տէլկասէ արասընատաքի իխթիլաֆա վէ Սէլանիկէ ասքէր իիրաճընա տայիր իյդահաթ թալեպինատ ըսրար իթմիշ տիր. մէպուս՝ Պուլկարիանընն զարարընատան վէ Բումանիա իլէ Եունանընն պիթարաֆլըգ պէյանաթընատան հայրէթ իստուպ իթմէտիկինի տէ սօրմուշ տըր. Մ. Վիվիանի՝ ասքէրի բլանլար հագզընատա պիր շէյ սէօյլէմէկէ նէ հագզը վէ նէ տէ իմքանը օլմատըգընը սէօյլէմիշ վէ տէմիշ տիր քի «Լաքին Սրպիայը ճէպհէտէն վէ արգաէօլմէսինէ պրագամաղ իտիք վէ նէ տէ Սրպիայը ջէնտի տօսթ վէ միւթէֆիքլէրինտէն այրը դալմասընամիւսատատ իստէմէզ իտիք. Սէլանիկէ ասքէր իիրաճմըզ էրքեանը հարպը ուսմամի իլէ պիլիթիլաֆ օլմուշ վէ Ֆրանսա ճէպհէսի զայիֆլամազընը տէվամ իտիյօր, օրայա կէոնտէրիլէն ասքէր մրդտարը հագզընատա թաֆսիլաթ վէրէմէյէճէկիմ։ Ասքէրի բլանլարը թաթպիդտէքի տէվամը միւթէֆիդլէրին էրքեանը հարպլարը թարաֆընատան թէքմին օլընմըշ տըր։ Սօսիալիսթ մէպուս Բանսիւրէթին պիր թազրիրի մէճլիսէ ըէտտ օլընմաղլա, պուհալ մէպուս Բիւլլիսան-Դոնթի իլէ սոսիալիսթլէր արասընատա պիր միւճատէլէ իլէրի կէթիրմիշ տիր. Նիհայէթ հիւքիւմէթէ 9 ըէյէ գարշը 372 ըէյլէ իթիմատ պէյան օլունմըշ տըր։ (Գ.)

ՋԱՆԱԳԴԱԼԷ հարաքեաթը հագզընատա նասըլ պիր վաղիյէթ ալընճաղը քէյֆիյէթի Ինկիլթէրրատա մէվզուի պահս օլմապտա տըր։ Ինկիլթէրրա կէլիպոլու չէպհէ ճէզիրէսինի թախլիյէ վէ եա օրատա թէտաֆիի պիր վաղիյէթ տիւղը չըգդարընատան հանկիսինի թէրճիհ իտէճէքլէրինի դաթիէն թային իտէմյոր. զիրա, չէպհէ ճէզիրէնին թախլիյէսի հալինատ Պողազը միւտաֆէա իտէն Օսմ. օրտուսընն սէրդէթթ զալարադ տիկէր ճէպհէի հարպլարտա իճրաի ֆաալիյէթ իտէպիլէճէկինի, միւտաֆէա վաղիյէթի իսկ օրատաքի հէյէթը սէֆէրիյէնին պինիհայէ հէզիմէթի ինթաճ էյլէյէճէկինի տիւշինիյօրլար։ (Ի.)

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ ԱՀՎԱԼԸ.—Թէշքիլինի պիլտիրիկիմ հէյէթը ճէտիտէի նուզզարը ըէտմը թահլիֆի գրալ իլէ տապզ պաշ վէքիլ Վէնիզէլօս վէ Աթինա մէթրոբօլիտի մուվանճէհէսինատ իճրա օլընմըշ տըր. մէրասիմի թահլիֆիյէյի միւթէաքրպ գրալ եէնի նուզզասը թէպրիք էյլէմիշ տիր։ ագշամ նուզզարէր պիրի վաղիֆէլէրի պաշընա կէչմիշլէր վէ մէէմուրիյինէ խիթապէն պիրեր նութգ իյրատա իթմիշլէր տիր. տատթ 7ատ Տէօրթլէր իթիլաֆը սիւֆէրասընա Սրբպիսթան սէֆիրի խարիճիյէ նէզարէթինէ կիտէրէք Մ. Զայիմիսի զիյարէթ էյլէմիշլէր վէ հիւքիւմէթը հաղբրէնին միւթէֆիդլէրին Սէլանիկէ ասքէր իխրաճը մէսէլէսիյլէ Սրբպիսթանլա մէվճուտ մուահէտէ հագզընտա իթթիխաղ իսէճէքլէրի վաղիյէթի սօրմըշլար տըր. Իթիլաֆ տիրլօմաթլարը պաշ վէքիլէ Եունանիսթանը թէմամիյէթը միւլքիյէսինի թէէմին էյլէտիքլէրինի վէ պիթարաֆլըգտան խուրուճ հալինատ Մ. Վէնիզէլօս զապինէսինէ վատ օլընան թաավիզաթը իթա օլընճաղընը թէքրար էյլէմիշլէր տիր։ Մ. Զայիմիս պիթիւն պու մէսայիլ հագզընտա տահա պիր միւտտէթ սոնրա ճէվապ վէրճէկինի պիլտիրմիշ տիր։ Վաղիյէթը հաղբրէ հագզընտա սէրտ օլունան իսթիղահա ճէվապէն, պահրիյէ նազարը ամիրալ Գունտուրիոթիս չու սէոզլէրի սէօյլէմիշտիր. «Սէֆինէյի ֆուրթունատան զուրթարմաղա չալըշճաղըզ.» Մ. Թէօթօքիս պէյանաթը ատթիյէտ պուլընմըշ տըր. «Թազտիր իտէպիլիրսինիզ քի սիասէթիմիզ իթիլաֆ լեյհինատ պիր պիթարաֆլըգ օլաճագ տըր.» Մ. Զաիմիս իսկ. «Հուզուզը հիւքիւմրանընմըզա ըրնայէթի թէէմին իչիւն զապիլ օլան հէր շէյի հարաճաղըզ» տէմիշ տիր. Առլիյէ նազարը Մ. Բալլիս հիւքիւմէթը հաղբրէնին պիր պիթարաֆլըգ սիյասէթի թէագրպ իտէճէկինի վէ իթիլաֆը զիւմրէյի տիւվէլիյէսինին հալը հազբրտա Եունանիսթանը հարպա իտիսալ արզուլարընն մուվաֆագ օլմաբընը պէյան իթմիշ տիր. միւշարիլէյն եէնի զապինէնին, մէմլէքէթին հուզուզը հիւքիմրանիսինէ ըրնայէթի թէէմին իչիւն լազըմ կէլէն քեաֆֆէի թէտաբիրլէրի իթթիխազ իտէճէկինի իլավէ էյլէմիշ տիր։ «Նօր Տէօյչէ Ալկէմայնէ Զայթունկ» Եունանիսթանա ազտը իսթիգրազ իչիւն Ամէրիգա պանգալարընա միւրաճաաթ իտիլմէսինի թէքլիֆ իտիյօր, մէզգիւր կազէթա պէօյլէ պիր իսթիգրազ թէքլիֆինի Ամէրիգանընն մէմնունիյէթլէ զապուլ իտէճէկինի եազըյօր։ Իթիլաֆը միւրէպպատա իլէ Եունանիսթան մինատէպաթընընն քէսպը պիւրուտէթ էյլէտիկի հազզընտաքի ըրիվայաթ կիթտիքճէ արթըյօր։ Ինկիլթէրրա՝ Եունանիսթանա գարշը վաղիյէթինի սուրէթը զաթիյէտէ թային իչիւն եէնի զապինէնին մէճլիսը միլլիտէ բրօկրամընը միւպէյին պէյանաթա պէքլէյօր. ըրիվայէթէ կէօրէ, Մ. Զայիմիս հէր տիւրլիւ սուի թէքիէհիւմլէրէ մահալ պրագմամագ իչին բրօկրամընը բարլամէնթատա թէպլիղտէն էվվել Իթիլաֆ սիւֆէրասընընա պիլտիրէճէք տիր։ Պուրա մէհաֆիլինատ ալընան խապէրլէրէ նազարէն Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի Եունանիսթանը պիթարաֆլըգը թէրքէ մէճպուր էյլէմէք իչիւն թազիիպաթտա պուլունմագտա տըրլար։ Ռիվայէթէ նազարէն, պու իլքի հիւքիւմէթ Եունանիսթան սահիլլէրինի ապլօգա թէհտիտինտէ պուլունույօրլար։ Մ. Բալլիս վաղիյէթը հաղբրէնին օրտունընն պիր զըսմընը թէրխսէ միւսաիա օլտուղընը սէօյլէմիշ տիր։ Վէնիզէլօս ֆըրգասընա մէնտուպ մէպուսլարա տաիրէի ինթիխապիյէլէրինէ հարաքէթ էյլէմէյէրինի թավսիյէ իթմիշ տիր։ Լիպերալ ֆըրգասը թարաֆընատան իթիմատ ըէյի վէրմէքսիզին պիլէ հիւքիւմէթը հաղբրէնին իհրազը էքսէրիյէթ իտէճէկի մուհազզազ ատտ օլունույօր։

(Ս.)

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

ԹԷՊԼԻՂԸ ՐԷՍՄԻ

1 Հոկտ. բարիխիյլէ գարարկահը ուսմանիտեն թեպլիղ օլընմըշ տր.

1.— Տօնանմամբզն պիր գըսմ պիր գաչ կիւն էվվել Սէվասթօբոլ ճիվարընպա թէմամըյլա եիւքլիւ 2 Ռուս վաբօրընը պաթըրմըշ տըր։ «Գոտիյա» իսմինատէքի վաբօրատա չէքէր վէ տիկերի Ռուս կէոնիւլլիւ ֆիլօսընա մէնսուպ «Ահրսթրոն» իսմինատէքի վաբօրատա եաղ պուլունույօրլար։

2.— Զանագգալէ ճէպհէսինճէ.— 30 Սեպտ. տէ Անաֆարթալարատա պիր տիւշմէն թայեարէսի աթէշլէրիմիզէ սապաթլանարագ Թուզլա կէօլիւ շարզընա տիւշիւրիւլմիւշ վէ պատէհու թօրճը աթէշլիյլէ թայեարէ թախրիպ իտիլմիշ տիր։ Սրը Պրունընատա տիւշմէն պիթիւն մէվզալարըմըզա թէէսիրսիզ վէ ֆասըլաը օլարագ պիր միւտտէթ աթէշ աշմըշ տըր։ Սէտտիւլ պահրատա պիր տիւշմէն թօրբիաօսը Բէրէվիզ տէրէ միւնասպը աշըրընատան սոլ ճէնահընընդա աթէշ աշմադա թէշէպիւս իթմիշ իսկ տէ, թօրճը աթէշլէրիմիզէ թօրբիաօ Պողազ խարիճինէ գաչըրըլմըշ տըր։

2.— Տիկեր ճէպհէլերտէ մուհիմ պիր թէպէտտիւլ եօգ տըր։ (Մ.)

ՍԸՐՊԻԱ - ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ՀԱՐՊԸ.

ՐԷՍՄԷՆ ԻԼԱՆԸ ՀԱՐՊ

Պուլկար հիւքիւմէթի թարաֆընատան պիթարաֆ տէվլէթլէր սէֆիրլէրինէ թաամիմէն թէպլիղ օլընան նօթատա «Սրբպ տրտուսը թարաֆընատան Պուլկար հուտուտարընն մուխթէլիֆ նօգթալարընա թէարրուզ իտիլմիշ օլտասը հասէպիյլէ Սրբպիա իլէ գաթը միւնասէպաթ իթմիշ օլան Պուլկարիանընն պու կիւնտէն եանի Ռումի հոկտ. 1ատէն իթիպարէն հալը հարպատա պուլընտըղը պիլտիրիլմիշ տիր։ (Ս.)

.·. Սոֆիա 14. — (Միւսթաճէլ) Պուլկար ամանսընատան.—Ըէյիսի վիւքէլա պիթարաֆ հիւքիւմաթ սէֆարէթլէրիյլէ Պուլկարիսթանատա Սրբպ մէնտաֆիլինի վիզայէի թէահհիւտ իթմիշ օլան Հօլանտա մասլահաթկիւզարընա պիր նօթա վէրմիշ տիր. պունատա Սրբպլարընն թէարրուզաթը գայտ վէ թիզքեար օլընարագ տէնիլմիշ տիր քի. «Պու չէրայիթ տախիլինտէ պէրվէճէի պալա թէճավուզաթը վէ գրալըզղա գարշը գաստէն թէվճիհ իտիլէն թէարրուզաթը նազարը իթիպարա ալարագ իլանը մուխասէմաթա տայիր օլուպ իքինճի Լահէյ գոնֆէրանսընտա թաստիգ իտիլէն ահտնամէնին 2 նճի մատտէսինէ թէվֆիգէն Պուլկարիսթանընն պու կիւն սապահ տատթ 8ատէն իթիպարէն Սրբպիսթան իլէ հալը հարպտա պուլընտըղընը զաթը ալիլէրինէ իլամլա քէսպը չէրէֆ էյլէրիմ. պու սուրէթլէ պաշլայան մուխասէմաթընն պիթիւն միւտտէթը իմթիտատընճա, պիթթապի միւթէգաբիլ օլմագ չարթըյլա Պուլկարիսթան՝ ճինէվրա Գըրմըզը Խաչ մուզավէլէսիյլէ 1898 իլէ 1907 թարիխինտէ Լահէյ գոնֆէրանսընճա գապուլ իտիլէն գավանիյն վէ ատաթը հարպ ահտնամէսի ահքեամընա բիայէթ իտէճէք տիր։» Սէլահիյէթտար մէհաֆիլինն պու պապտէքի միւլահազաընա կէօրէ միւնասէպաթը իլք ատֆա գաթ իտէն Սրբպիսթան օլուպ Պուլկարիսթան քէնտինէ վուղու պուլան հազարէթի ըէֆ իթմէք մէճպուրիյէթինատ գալմըշ տըր։ (Գ.)

*** Պուլկարիսթանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Գօլաչէֆ ճէնապլէրի հիւքիւմէթ մէթպուասընատան ալտըղը էմրէ իթթիպաէն պու կիւն (տիւն) պատէզզէվալ սաաթ 3ատ Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազարը տէվլէթլու ֆէխրմէթլու Բրէնս Սաիտ Հալիմ բաշա. հազրէթլէրինէ պիր նօթա թէվսիֆ իթմիշ տիր։ Մէզքուր նօթատա սէֆիրը միւշարիլէյն՝ Սրբպլարընն 28 վէ 29 իյլուլ թարիխլէրինտէ Բէօսթէնտիլ վէ Պէլկրատճը գուրպինատէ Պուլկար ասրազիսինէ հիւճում իթմէլէրի իւզէրինէ, մէվզուի մէզքուրէտէ միւտտաֆէսի մէշրուա հալինատ պուլունան Պուլկար գըթատաթընն մուդդապէլէյէ մէճպուր գալարգլարը վէ Պուլկար թօրբաղընն չու վէճհէլէ տիւշարը թէարրուզ օլմասը իւզէրինէ Պուլկարիսթան հիւքիւմէթինին պու կիւն (տիւն) սաաթ 8ատէն իթիպարէն Սրբպիսթանլա քէնտինի հալը հարպտա ֆարզ իթտիկի թէպլիղ օլունմըշ տըր։ (Մ.)

*** Պուլկար օրտուլարընն մուվաֆֆագիյէթի զըմնընտա չէհրիմիզ Պուլկար քիլիսէսինատ պու կիւն պիր այինը ռուհանի իճրա օլունաճագ տըր։ Պուլկար սէֆիրի Մ. Գօլաչէֆ վէ սէֆարէթ էրքեանը իշտու այինատ հազըր պուլունաճագլար տըր։ (Մ.)

.·. Պուլկար մէճլիսը վիւքէլասը վէլիահտ բրէնս Պօրիս վէ հարպիյէ նազարը հազը օլտուղը հալտէ ագտ իթթիկի ֆէվզէլատէ իճթիմատա Պուլկարիա իլէ ուզլաշմաղը արզու իթմիշ վէ Պուլկար հիւքիւմէթի իլէ գաթը միւնասէպաթտա իսթիճալ կէօսթէրէն Սրբպիա իլէ անլաշմա զէմանընընն արթըգ կէչտիկինի գարարլաշտըրմըշ վէ պու գարար տէրհալ գրալա արզլա թասվիպ օլունմըշ տըր։ Պուլկար վէլիահտը՝ պաշ վէքիլ Մ. Բատօսլավօֆը զիյարէթէ կէօրիւշմիշ տիր։ (Ի.)

*** Պուլկար մալիյէ նազարը Մ. Թոնչէֆ՝ «Ութրո» մուհարրիրինէ տէմիշ տիր քի, «Եունանընն եէնի գապինէսի էմինիզ քի չիմտիյէ գատար օլտուղը կիպի, չիմտիտէն սոնրա տա պիթարաֆլըղը մուհաֆազա իտէճէք տիր։ Ռումանիա իլէ միւնասէպաթըմըզ զայէթ տօսթանէ տիր»։ (Ի.)

*** Պուլկարիա պու սուրէթլէ իլանը հարպ իթմէքլէ պէրապէր, Ռումանիա՝ եէնի պիթարաֆլըգտա սապիթգատէմ գալմըշ տըր։ (Ս.)

*** Սոֆիա մէհաֆիլինին ալտըղը մէվսուգ մալիւմաթա կէօրէ, Ռուսլար՝ Բիլվտէքի Պուլկար թէպասընընն մէմլէքէթլէրինէ ավտէթինէ միւսանասաթ իտիյօրլար։ (Ս.)

*** Պուլկարիանընն կէրէք Գարա տէնիզտէ վէ կէրէք Ասալար տէնիզինտէքի սէվահիլինէ սապիթ թօրբիլլէր գոնըլմըշ տըր. քէղա պու սէվահիլտէքի ֆէնէրլէր տէ սէօնտիւրիւլմիւշ տիր։ Տէտէ Աղաճ լիմանընա անճագ Բիլօթ իլէ կիրիլիպ չըգըլապիլէճէք տիր։ Ռուս կազէթալարը Պուլկարիայա գարշը չիտտէթլի մէզալէլէր եազըյօրլար։ (Ս.)

.·. Պուլկար ամանսընատան.— Պէյաննամէի զրալինին մէթնի պէրվէճէի աթի տիր. «Պուլկարլա՛ր, էվրօբա հարպընընն զուհուրընատան պէրի պիւթիւն պիր սէնէ միւտտէթլէ Պալգանլարտա միւսալէմէթին իտամէսի վէ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱՉ Վ. ՄԻՀԻՏԻՐԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պապը Ալի գարեքսընցտա, Նո՝ 49

մէմլէքէթին հուզուր վէ աասյէ իշխն սարֆ իթմիշ օլաբղամ իշխանլմէսիք մէսայիյէ ճիւմլէնիզ չահիասնիզ։ կէրէք պէն, կէրէք հիւքիւմէթիմ չիմայէ դասար մուհաֆաղա իթթիֆիմիզ պիթարաֆլըղլա, Պուլկար միլլէթինին դայէլէրինի թէհազզուզ իթթիրմէկէ չալըշըրզ։ Մակեդոնիանքն թագսիմի սուլրեթիյլե պիզէ օլան պէօյիւք հազզըզլըզը հեր իքի զիւմրէի մուխասիմ միւթէրիֆ օլուպ զամը ազամքնքն Պուլկարլարա այիտ օլմասը լազամ կէլտիկինի իզրար խիյօրլար։ Հալընըզ խային գօմշումըզ Սըրպիսթան՝ ասօթլարը վէ միւթէֆէզզէրի օլան հիւքիւմաթքն վէսայասընա ասլա միւթավասթ կէօսթէրմէսի։ ո վէսայայը տինլէմէսիքսէն պաշգա հըրս վէ վահէթին սէվգիյլե թօրրաղըմըզա թէճավուզ իթտի։ չէճի ասքէրլէրիմիզ տէ արազիմիզի միւսաֆէա իշխն հարպա մէճմուզի պէօյուս։ 1912ամ Մակեդոնիայը դայպ իթմէքքիկիմիզ պաշըճա միւթէֆիզէրիմիզ օլան Սըրպլար սէպէպ օլաբ։ Եօրկուն, պիթապ, ֆագաթ դայրը մաղլուպ պիր հալամ տահա էյի կիւնլէրէ ինթիզարէն պայրագլարըմըզը թօրլամաղա մէճպուր գալարզ։ Էյի կիւնլէր՝ ինթիզարըմըզատան տահա չապզ հուլուլ իթտի։ Էվլիօբա հարպը խիթամ պուլմագ իւզրէ տիր։ Մերքէզի իմբէրաթօրլըգլարքն զալիպ օրտուլարը Սըրպիսթանտա պուլընըյօրլար վէ սիւրաթլա իլէրուլէյօրլար։ Միսէլլահ Պուլկար միլլէթի՝ իսյին տիւշմէն թարրաֆքնտան թէլլիս իսիլէն մէգաթը բէսլէրինի միւտաֆէայա վէ Սըրպ բապդասը ալթընտա հալը էսարէթտէ պուլընան զարտաշլարըմըզը թախլիսէ տավէթ իսիյօրըմ։ տավամըզ հագգ վէ մուգատտէս տիր։ պինաէն ալէյհ չէճի օրտումըզա՝ տիւշմէնի՝ գրալլըզը հուստուրնատան թարտ իթմէկի, իսյին գօմշույը էզմէկի վէ Սըրպ պօյունտըրըզը ալթընտա զուլմ կէօրէն գարտաշլարըմըզը ըզարբապլարընատան թախլիս էյլէմէկի էմր իսիյօրըմ։ Սըրպլարա գարշը մէրքէզի իմբէրաթօրլըգլարքն չէճի օրտուլարը իլէ այնը զէմանտա հարպ իսէճէկիզ։ Պուլկար ասքէրի զալէպէտէն զալէպէյէ գօշսուն։ իլէրի՛։ Ճէնապը Հագգ սիլահլարըմըզը թագտիս պույուրսքն։»

Պէյաննամէյէ գրալը՝ իմզասքնը միւթէազզպ պիւթիւն վիւքէլանքն իմզալարը վազ օլընմըշ տը։ (Գ.)

*** Պուլկար ամանսընատան։ — Պուլկար պաշ գօմանտանը օրտուլա խիթապէն պիր պէյաննամէ նէշր իթմիշ վէ Պուլկար ասքէրլէրինին Սըրպ պօյունտըրըզը ալթընտա պուլունան զարտաշլարքնը թախլիս վէ Սըրպլարճա խայինանէ զասպ օլընան Մակեդոնիայը իլհագ խուսուսընտա իյֆասը էօհտէլէրինէ տիւշէն վազիֆէի ալիյէյի իյզահ վէ սէօզիւնէ չու եօլտա տէվամ էյլէմիշ տիր։ «Շան վէ չերէֆ զէմանընտան զիյատ հիյնը ֆէլաքէթտէ պէօյիւք օլան Պուլկար միլլէթի քէնտի իշխն արզը մուգատտէս սայլան եէրլէրին զիյայը թէէսիրիյլե ագան կէօզ հաշլարընը զապթ իթմիշ իսի։ Լաքին ոնը ունութմասը վէ տիւշմէնլէրինին իսմիտի վէճհլէ քէնտինի եէէսէ զարտըրմասըզատան պաշգա գուվվէթլէրինի թէզելաս։ իթթիհասը թամմ իլէ պիր քիթլէ հալինտէ պու կիւն զասիպ ալէյհինէ գալգար։ ճինայաթը ճէզասըզ պրազմայան Գուտրէթը Սամէտանիյէ թէլաֆիի մաֆաթ իշխն չիմտի պիզէ պիր ֆուրսաթ կէօնտէրտի։ Անը զաթի հուլուլ իթտի։ Պիւթիւն էվրօբայը զավուրան հանկընքն ալէվլերի արզասընտան տահա բարլագ, տահա շաշաատար տօղան Պուլկար շաֆաղընքն իլք նուրլարը չիմտիտէն պէլիրիյօր։ Էֆալըմըզքն մէշրուիյէթինէ օլան լայէթ-թէզելուլ զանասթլա եէնի միւթթէֆիզէրիմիզին գուարէթլի միւզահէրէթիյլե թագվիյէթ պուլան մէթանէթիմիզ վէ մազիսէքի չանը ասքէրիմիզին խաթրաթընտան միւթէվէլլիւտ թէհասուսաթը չէվզ վէ զալէյանըմըզլա վաթանքն զայէլէրի նամընա իթթիհատ իսէլիմ, վէ ասքէրճէ օլան եէմինիմիզսէ սաաղ օլարակ սիւնեաա էն սէվտիկիմիզ նէ վարսա, օնը ֆէտա իթմէք վէ Պուլկարիսթանը պէօյիւք միւթթէհիա, պախթիյար վէ չանը կէօրմէսիքճէ սիլահը թերք եյլէմէմէք ազմինի բէհտէր իսինլիմ։ Թալիին գուրասը չէքիլմիշ տիր։ Էճատատըմըզը՝ արզուլարընը եա հիչ պիր վազթ եախօտ անճագ չիմտի գուվվէտէն ֆիիլէ չըզարմագ զէմանը տը։ Պիզ տիկէրլէրինի զէնճիրէ վուրմաղա տէյիլ, զէնճիր զըրմաղա կիտիյօրըզ։ ճիտաըմըզ թէսթիրը մէմալիք միւճատէլէսի տէյիլ, թախլիսը մէմալիք միւճահէտէսի տիր։ Եաշասը՛ն սաղ գօմանտանըմըզ Գրալ, եաշասը՛ն միւթթէհիա Պուլկարիսթան»։ (Գ.)

*** Իթիլաֆ ասվէթլերի Պալգանլարտա պաշլայան հարաքեաթը հարպիյէյէ մուգավէմէթ իշխն Սըրպիայա 500,000 քիշիլիք պիր եարտամ գուվվէթի կէօնտէրմէք լազամ կէլէճէկինի թախմին իսիյօրլար։ (Ի.)

*** Սըրպլարքն Պէլօկրատճը ճիվարընտա Պուլկար արազիսինէ թէճավուզ իթմէլերի իւզէրինէ Պուլկարլարա Սըրպլար արասընտա պաշլայան հարպ՝ բէք զանը օրմուշ վէ 14 սաաթ սիւրմիւշ տիր։ Նէթիյճէտէ Պուլկարլար Բուսօֆ, Գօմիք վէ Գօրնիքա թէբէլէրինի զապթ իթմիշլեր տիր։ (Ի)

*** Ավսթրիա—Ալէման հարաքէթինտէքի սիւրաթ գարշըրընտա զաթէն չաշըրմըշ օլան Սըրպլար՝ Պուլկարիանքն տա հարաքէթի թէհազզուզ իթթիքատէն սոնրա, պիւսպիթիւն մէյյուս օլմըշլար տը։ Նիչի ուզուն միւատէթ միւտաֆէա իսէմէյէճէքլէրինի անլայրպ պու իքինճի բայիթախթալարընը տա պօշալթմաղա պաշլամըշլար տը։ Հիւքիւմէթ էվրաղընքն տահա չիմտիտէն նագլինէ պաշլանմըշ տը։ Պանգալարտա մէվճուտ բարալարընը Նիչտէն զալարրմըշլար տը, եէնի Սըրպ բայիթախթը Բրիշթինա օլաճագ տը։ Էվրաղ վէ սայիրէ օրայա նագլ իսիլիյօր։ (Թ.)

*** Սըրպ օրտուսընտա ֆէվզէլատէ պիր հէյէճան վար։ սօն պիր զաչ կիւն իչինտէ պիր չօգ զարկաշալըգլարա սէպէպ օլուպ էլան տա տէվամ իթթիկի կիպի, կիթտիքճէ տէ միւհիք պիր ըսեան հալինի ալըյօր։ (Թ.)

*** Սըրպ ասքէրինին Պուլկար թօբրաղընա ֆիրարլարը տէվամ իսիյօր, Եունան օրտուսընտան տա 15 զատար Բուսմ զաշըպ Իսքէչէյէ սըղընմըշտը։ (Ի

*** Պուլկարիատա թէչքիլ օլունան հավայիճը զարուրիյէ գօմիսիօնլարը պէօյիւք գասապալարտա հավայիճը զարուրիյէյէ ահա մէվատը սաթմագ իչիւն հիւքիւմէթ նամընա մաղազալար աչըյօր։ (Ի.)

*** Տիբլօմասի մէհաֆիլէէն մէվսուզէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, միւթթէֆիզէրին նակէհանի թէարրուզընատան գօրգան վէ թէլաշա տիւշէն Սըրպ էրքեանը հարպիյէսի պիւթիւն նազարը սրգզաթընը Զայչար—Բրասովա խաթթընա չէվիրմիշլէր տիր։ Սըրպ էրքեանը հարպընքն ֆիքրինճէ, Պուլկարլար՝ Վիսինտէն Սըրպիայա կիրէճէքլէր վէ չըմալատան էնմէքտէ օլան Ալէման վէ Ավսթրիալըլարա պիրլէշէճէքլէր տիր։ Պու խաթթ, Ալէման վէ Ավսթրիալըլարքն իլք պուլընաբզլարը խաթթատան 70 քիլօմէթրօ ուզագտա տը։ Էքսէրիսի Ֆրանսատան կէօնտէրիլէն զապթանտան իպարէթ օլան Սըրպ էրքեանը հարպիյէսի՝ Զայչար—Բրասովա խաթթընքն էհէմմիյէթինի անլայրպ, թագվիյէսի իշխն կէճէլի կիւնտուզի ուչալըշըյօրլար։ Խաթթն պիր ան էվվել թագվիյէսի իշխն մուվագգաթէն չըմէնաբֆէրլէր՝ նագլիյաթընը գաթ իլէ մէվճուտ վասթարլարա խաթթն էթրաֆընա մուհիմմաթ վէ թօր կէօնտէրիլմէքտէ պուլընմըշ տը։ Սըրպիայա կիթմիշ օլան ժէն։ տ՝Ամատ տա խաթթն թագվիյէսի ամէլիյաթընա նէզարէթ իսիյօր։ Սըրպլար՝ Պուլկար ասքէրինին թէարրուզընատան բէք զօրգտըզլարընտան, Սըրպ էրքեանը հարպիյէսի Գրակիւյեվչատան Նիչէ նագլ օլընաճագ տը։ Սըրպ էրքեանը հիւքիւմէթի իլէ գրալատա Նիչատէն Գրակիւյեվչա, եախօտ Վէրէնա գայաթիա գասապասընա նագլ իսիրմէք իւզրէ տիր։ Սըրպ էրքեանը հարպիյէսի պու խաթթը տահա զիյատ թագվիյէ իշխն մուխթէլիֆ թէօպիրլեր եարմըշ տը։ Բիվայէթէ կէօրէ, Սէլանիկ թարիգիյէ Սըրպիայա կէօնտէրիլէճէք Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ զուվվէթլէրինին պէօյիւք գրմը Զայչար—Բրասովա խաթթընա թէվճիհ օլընճագ տը։ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ էրքեանը հարպը գապթանը ախիրէն Բիրօթ ճիհէթինէ կիտէրէք օրատա վիճուտա կէթիրիլէն միւսթահքէմ մէվզըլարը թէֆթիշ իթմիշլեր տիր։ Պուլկարիանքն Մակեդոնիա ճիհէթինտէքի հարուքատթը միւհթէմէլէսինէ գարշը կէլմէք իւզրէ Միրօֆչա—Կէվկէլի խաթթը պօյունճա տէմիր թէլլեր վէ սաիր պաղը վէսայիթը թէսաֆիիյէ իդամէ օլընըյօր։ Պու խաթթ մուհիմմ գուվվէթլեր իլէ տէ թագվիյէ իսիրմիշ տիր։ Վազիյէթլերի կիթտիքճէ աղըրլաշան Սըրպլար՝ ճէնուպա տօղրու գաչմաղա պաշլամըշլար տը։ Եունանա սըղընմագտա օլան Սըրպ ալիէլերի մուհիմ պիր մըզտարա պալիզ օլըյօր։ (Թ)

*** Սըրպլարքն Պուլկար ճէպկէսինէ թախսիս իթթիքլերի ասքէր 90.000 զատար տը։ (Հ.)

*** Սէլանիկէ չըգան Ինկ. վէ Ֆրանսըզ ասքէրլերի պիր միւտաէթ չէհրատէ գալաճագլար տը, վիրա չիմտիտէն տախլէ տօղրու չըմէնաբֆէրլէ նագլ օլունտըգտա ֆարիգ գուվվէթլեր թարաֆընտան թէճավուզա օղրամալարընտան գօրգուլըյօր։ Ժէն. Համիլթընքն՝ Եունան 3ինճի օրտու գոժանանը Ժէն. Մօսգօբուլօստան՝ Սէլանիկտէքի զըշլա վէ տիկէր միւէսսէթը ասքէրիյէնին միւթթէֆիզիյին ասքէրինէ թէսլիմինի թալէպ իթմիշ իսի տէ, Եունան ժէնէրալը պու թալէպի չիտտէթլե բէտտա իթմիշ տիր։ Սէլանիկտէ պուղտայ պօլ օլմագտան բէք ուզագ օլմաղլա, միւթթէֆիզիյին ասքէրի՝ միհթաճ օլտուգլարը ունը խուսուսի նագլիյէլերլե կէթիրթմէկէ զարար վէրմիշլեր վէ կէթիրտիքլերի ունը էքմէք բիշիրմէք իւզրէ պիր զաչ ֆրուն քիրալամըշլար տը։ Իսրաճ ասքէրի զապթանը՝ ասքէրլերինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, չէհրատ տէվրիյէլեր կէզտիրմէք իսթէմիշլեր։ Մէվզը զօմանտանը պու թէտպիրէ գարշը բրօթէսթօ իթմիշ տիր։ «Նէա Ալիթիա» Եունան միւսաֆիրբէրվէրլիքլերինէ գարշը իսրաճ ասքէրինին կէօսթէրտիկի սուի մուամէլէյի թէնզիտ իսիյօր։ Սէլանիկին տիկէր կազէթալարը, Ֆրանսըզ վէ Ինկ. ասքէրի արասընտաքի ըզտատիյէթինի, հաթթա Ինկիլիզլերին քէնտի Ֆրանսըզ արզատաշլարընը սէլամլամագ պիլէ իսթէմէտիքլերինի զիքր իսիյօրլար։ (Հ.)

*** Կիրիտտէն պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Պուլկար սէֆէրպէրլիկինատէն պերու ատանքն Բում էհալիսի՝ ճամիլէրէ վագը եէտ իտուպ զապթ իթմիշ տիր։ Բում բաբաղլարը տերհալ ճամիլէրտէ քէնտի այինլէրինի իճրայա պաշլամըշլար տը։ Վէնիզէլօս հէնուզ ըէէսը քեարտա իքէն սէֆէրպէրլիք պէհանէսիյլէ ճամիլէրէ վագը եէտ իթմէկէ մէճպուր գալարգլարընը սէօյլէմիշ տիր։ Կիրիտ ատասը պիր թահլիտաթ գարարկեահը օլամայաճաղընտանսու՝ տօղրու տէյիլ տիր։ Գալը քի Բումլար՝ ատասը իշղալ իսէլիտէն պէրու պիրէր պիրէր ճամիլէրի քիլիսէյէ թահվիլ իթմէք ֆըրսաթընը զաչըրմամըշլար տը։ Հալընըզ Կիրիտտէ տէյիլ։ Սէրէզտէ տէ այնը հալլէր վուզու պուշըյօր։ օրատա ասքէր իշխն զըշլա պուլընմատըզընը պէհանէ իսէրէք Եունան մէմուրիյնի՝ միւֆթինին չիտտէթլի մուխալէֆէթինէ բաղմէն պէօյիւք ճամիյէ վագը եէտ իթմէք իսթէմիշլեր վէ պիւթիւն ճամիլէր զապթ օլընմըշ տը։ Պիլմէյօրըզ քի Զայիմիս գապինէսի պու սիյասէթի թագվիպ իսէճէքմի։ Եէնի հիւքիւմէթին պու պանտէ պաշգա պիր վազիյէթ ալաճագընը իսմիտ իսիյօրըզ։ (Հ.)

*** Ամինատան «Կազէթ տը Ֆրանսֆօրթ»ա պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Ինկ. սէֆիրի Ամինա կազէթալարընտա եէնի պիր իլան նէշր իտուպ Ալէման տէնիզ ալթընտարընը զապթ վէ եա օնլար հագգընտա մալիսմաթ վէրմէկլերի թավսիյէ իտուպ վատ օլընան միւքեաֆաթմըգտասրընը տա արթըրմըշ տը։ Սէֆիրի չիմտի 40000 մարդ վէ տահա զիյատ վէրիյօր։ Եունան հիւքիւմէթի պունա գարշը չիտտէթլե բրօթէսթօ իտուպ կիպի տիկէր իլանլարը կազէթալարա նէշր իթթիրմէմէկէ գարար վէրմիշ տիր։ (Ա. Հ. Ի.)

*** Ամինատան պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Միլօ ատասը Ինկ. վէ Ֆրանսըզլարճա զապթ իսիրմիշ տիր։ Պուատասա օղրայան պիր չօգ սէֆիյին գարայա թօր վէ մուհիմմաթ չըգարտըրը կիպի, Ալէման տէնիզ ասքէրլերընը թէճավուզաթընը մէն իչիւն լիման ազզընտա տէմիր թելլեր գօնըլմըշ տը։ Եունան լիման ըէիսի Ինկիլիզլերին քէյֆի մուամէլէսինէ զարշը բրօթէսթօ իթմիշ իսի տէ, Ինկիլիզ գօմանտանը զերրէ գատար էհէմմիյէթ վէրմէմիշ տիր։ Ատանդ տիկէր պիր մէվզընտա թէլսիզ թէլէկրաֆ ճիհազը եէրլէշտիրիլմիշ տիր։ (Թ.)

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Սոֆիա 14։—Պուլկար թէլէկր. ագանսընտան։ — «Էգո տը Պուլկարի» գրալընը պէյաննամէսինտէն պահալա տեյօր քի, «Սրպիա՝ Պուլկարիա իլէ մուհարէպէ իթմէք իսթէտի։ հարպ իլան օլընաբ։ զայրը գապիլը մուգավէմէթ պիր վատիտէ Պուլկար միլլէթի հայսիյէթինին մուհաֆաղասը վէ Մակեդոնիանքն խէլասը իչիւն էլինէ սիլահը ալար։ Պուլկարիա՝ սիւքիւնէթ մէմլէքէթ վէ Պալգանլարտաքի սուլհ մուհաֆաղասընը պիր տէֆա տահա թէէմին իչիւն գահրամանճա հարպ իսիյօր։

«Տավամըզ հագգ վէ մուգատտէս տիր։ Գրալընը պէյաննամէսինտէ պէյան օլունան պու հագիգաթ պիզի գուվվէթիմիզ օլաուզը կիպի, ֆիթրաթ հաթրմըզ տա օլաճագ տը։ Ատանթին զայրը գապիլը թէզելլիւլ ֆիթուհաթ իսմիտիյլե չէճի վէ ճէտտ ասքէրլէրիմիզէ էն հարբ թէմէննիսիզ բիմիզի թէրֆիզ իսէրիզ։ Մերքէզ էվրօբա տէվլէթլերինին մուգաֆֆէ օրտուլարը միւշթէրէք մագսէտլէ պիզիմքիլերէ սիլահ գարտաշլըզընը պիրլէշէճէքլեր վէ պիզ նիտա իսմ ճէկիզ «Եաշա՛սըն օրտու, եաշա՛սըն Պուլկարիա»։ (Գ.)

Խմբագիր՝ Հ. Ասլանեան
Միւսր. մէսուլ։ ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ